

Den ryska ikonen med ansiktet som kom tillbaka

Rysk ikon föreställande helige Feodosij av Tjernigov, 13,5x11 cm, sannolikt slutet av 1800-talet (kanske i samband med helgonförklaringen 1896).

Ett par som tillhör vårt exarkat bodde och arbetade 1977-1988 i Västerbotten. Under denna tid lärde de känna och blev god vän med en man som hette Torbjörn.

Omkring 1970 drabbades Torbjörn av lymfcancer och genomgick alla de tunga behandlingar (strålning, cellgifter m.m.) som fanns att tillgå. Under sin sjukdomstid besökte han Sovjetunionen och inhandlade bland annat denna ikon. För att komma förbi tullkontrollen i Sovjetunionen satte han ikonen under skjortan med bildsidan mot magen. När han äntligen var ombord på båten hem från Finland till Sverige tog han fram ikonen för att titta på den. Torbjörn blev då djupt besviken. Ansiktet på ikonen hade nämligen försvunnit, men i övrigt var den intakt. Väl hemma ställde han ikonen i ett skåp och glömde sedan mer eller mindre bort den.

Torbjörn gick under regelbunden cancerkontroll och fick efter fem år beskedet att han var botad från sin cancer. Någon gång emellanåt under denna period tittade han på ikonen, som fortfarande saknade ansikte, men en dag fanns ansiktet åter på ikonen.

Torbjörn berättade denna märkliga historia för sina ortodoxa vänner och de gick då med ikonen till en ikonmålare för att visa upp den och frågade honom om den möjligen var reparerad, men fick beskedet att ikonen inte överhuvudtaget bar några tecken på att vara ommålad.

1988 flyttade vi våra församlingsbor från Västerbotten till Norrköping, men hade kvar kontakten med Torbjörn. 1995 dog sedan Torbjörn i en hjärtinfarkt. Torbjörn var sedan några år frånskild.

1998 byggdes ett huskapell tillägnat de heliga Zacharias och Elisabet i Norrköping. När kapellet var byggt kom våra församlingsbor att tänka på denna ikon. Då de visste att Torbjörns f.d. fru och dotter inte tyckte om ikoner ringde de därför upp dem och bad att få köpa ikonen. Torbjörns f.d. fru svarade då att om den fanns kvar så skulle hon skänka ikonen till dem. År 2004 när våra församlingsbor flyttade tillbaka till Västerbotten beslöt de att deponera ikonen hos Uppsala Grekisk-ortodoxa församling – Theotokos avsomnande, där ikonen sedan dess förvaras.

Ikonen föreställer den helige Feodosij (Theodosios) av Tjernigov (1630-1696) som den rysk-ortodoxa kyrkan helgonförklarade 1896 och vilkens minne firas den 5/18 februari.